OMAVALVONTASUUNNITELMA 2026-2027

Lastensuojeluyksikkö Välke

PALVELUYKSIKÖN TIEDOT

Toimintayksikön nimi: Lastensuojeluyksikkö Välke	
Toimintayksikön sijaintikunta yhteystietoineen: Kokkola, Keski-Pohjanmaan Soite, Mariankatu 16-20, 67600 Kokkola, 06-8264111	
Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä Ympärivuorokautinen lastensuojelun sijaishuolto. 7 asiakaspaikkaa	
Toimintayksikön katuosoite Kärrytie 2	
Postinumero 67600	**Postitoimipaikka** Kokkola
Toimintayksikön vastaava esimies Mauri Uusitalo	**Puhelin** 044-7610011
Sähköposti johtaja.valke@gmail.com	
Toimintalupatiedot (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisajankohta (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt) 17.7.2017	
Palvelu, johon lupa on myönnetty Luvanvarainen ympärivuorokautinen laitoshoito, lapsi- ja nuorisokoti	
Ilmoituksenvarainen toiminta (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Kunnan päätös ilmoituksen vastaanottamisesta	**Aluehallintoviraston rekisteröintipäätöksen ajankohta**
Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat	
Työterveys: Botnia työterveys **Työnohjaus:** Raija-Leena Rekilä **Turva- ja kutsulaitteet:** Entersec Oy, Kari Mild puh. 0504067140	

Yksikön toiminta-ajatus

Lastensuojeluyksikkö Välke tarjoaa kodinomaisen, turvallisen ja virikkeellisen sijaishuoltopaikan seitsemälle 0-17- vuotiaalle lapselle/nuorelle. Välke on perustason lastensuojeluyksikkö ja sijaitsee Kokkolassa rauhallisella Ventuksen asutusalueella. Lapset voidaan sijoittaa yksikköön avohuollon tukitoimenpiteenä, kiireellisesti sijoitettuina tai huostaanotettuina.

Lähialueilta tulevien lasten kohdalla pyritään turvaamaan mahdollisimman moni jo olemassa oleva asia, kuten koulu, päiväkoti, harrastukset, kaverit jne. Kauempaa tulevien lasten kohdalla pyritään löytämään sopivat ratkaisut lapsen tilanne huomioon ottaen koulun, harrastusten ym. kohdalla. Tavoitteena on yli sijoituksen kantava hoito; lapsia tuetaan opinnoissa. Jokaiselle lapselle pyritään turvaamaan mahdollisimman hyvät lähtökohdat elämälle.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Lastensuojeluyksikkö Välkkeen toimintaa ohjaavat Tuikkula Oy:n arvot, joita ovat

Kunnioittava kohtaaminen

Sekä lapsi, että vanhemmat kohdataan kunnioittavasti. Käytännössä se tarkoittaa ystävällistä, avointa ja rehellistä vuorovaikutusta sekä ymmärtävää suhtautumista tilanteen herättämiä ajatuksia ja tunteita kohtaan. Meille kunnioittava kohtaaminen on myös hyvän huomaamista. Jokaisessa ihmisessä on jotain hyvää sekä jotain, joka toimii voimavarana.

Lapsilähtöisyys ja yksilöllisyys

Jokainen lapsi ja hänen perheensä nähdään yksilöllisesti. Jokaisen osallisen tavoitteet nostetaan osaksi hoitoa ja kasvatusta ja pyritään etsimään arkeen toimivia ratkaisuja juuri kyseessä olevan perheen tueksi. Lapsen etu on ensisijaisen tärkeää meille.

Kasvatuskumppanuus

Tuemme lasten ja heidän biologisten vanhempiensa suhdetta ja kohtaamme biologiset vanhemmat tasavertaisesti ja kunnioittavasti. Joskus muuttuvat elämäntilanteet yllättävät, minkä tahansa perheen ja sijaishuollon tarve voi syntyä todella nopeasti ja tilanteet voivat olla monimutkaisia. Me emme etsi syyllisiä, vaan autamme.

Yhteisöllisyys

Muodostamme toimivan yhteisön tai perheen, jossa elämme normaalia arkea. Opetamme lapsille ja nuorille toisten elämässä mukana olemista, toisten huomioimista ja lähimmäisenrakkautta. Jokaista rohkaistaan olemaan oma itsensä ja jokainen tulee kuulluksi ja ymmärretyksi.

Omatoimisuuden edistäminen

Autamme ja kannustamme lapsia ja nuoria toimimaan itsenäisesti, jokaisen ikä- ja kehitystaso huomioiden. Tällä tavoin lapselle mahdollistuu kokemus omasta pystyvyydestä ja toimijuudesta.

Vahva aikuinen = rajoja, tukea ja turvallisuutta

Asetamme lapsille ja nuorille selkeät rajat ja välitämme heistä aidosti. Lapsen hyvinvointi on toimintamme lähtökohta! Tätä hyvinvointia tuemme riittävän levon, terveellisen ruoan, säännöllisen arjen sekä mielekkään tekemisen kautta. Osoitamme, että olemme luottamuksen arvoisia, mutta myös erehtyväisiä ja inhimillisiä. Anteeksipyytämisen ja anteeksiantamisen taidot ovat tärkeitä oppia elämää varten.

Toimitilat ja ympäristö

Lastensuojeluyksikön toimitilat sijaitsevat vuonna 2007 valmistuneessa omakotitalossa, joka on rakennettu toimintaa varten. Jokaiselle lapselle on varattu oma huone, jonka sisustamiseen pystyy lapsi/nuori itse vaikuttamaan. Lisäksi yhteisinä tiloina toimivat iso olohuone, askarteluhuone, keittiö, toimistotilat, 4 WC:tä, kahdet pesutilat, sauna ja kodinhoitohuone. Yksi Wc on tarkoitettu työntekijöiden käyttöön. Piha- alue on aidattu. Pihapiiristä löytyy omenapuita, marjapensaita ja kasvulaatikoita mansikoiden kasvatukseen. Lisäksi yksikön pihalla on nurmialueita erilaiseen pelailuun, erillinen leikkialue pehmustetulla alustalla, nuotiopaikka, m, n aurinkoterassi, trampoliini ja iso autokatos sekä pihavarasto. Monipuolinen ja virikkeellinen kasvuympäristö luo viihtyvyyttä ja pystymme hyödyntämään erilaisia toiminnallisia hetkiä nuorten kanssa. Yhteisissä tiloissa ja piha-alueella lapsilla on mahdollisuus viettää yhdessä aikaa yhteisen tekemisen merkeissä. Tämä tukee osaltaan yhteisöllisyyden toteutumista.

Jokaisen lapsen käyttöön on varattu oma huone, jonka pinta-ala on 15m2. Huoneissa on aina tarvittava peruskalustus, kuten sänky, kirjoituspöytä sekä säilytystilaa lapsen henkilökohtaisille tavaroille. Asiakashuoneet valikoituvat aina vapaina olevien huoneiden mukaisesti. Lapset ja nuoret saavat sisustaa huoneensa mieleisekseen joko omilla tai yksikköön hankittavilla tavaroilla yms. Asiakkaan huonetta ei käytetä muihin tarkoituksiin hänen ollessaan pois yksiköstä. Työvuorossa olevat ohjaajat huolehtivat päivittäin siivouksesta ja pyykkihuollosta. Siivoukseen käytettävät välineet ja aineet säilytetään lukitussa siivouskomerossa. Siivoukseen on laadittu ohjeistus ja siivoustoimet merkataan talouskansiossa oleviin listoihin. Asiakkaat siivoavat ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti omat huoneensa sekä osallistuvat omien vaatteidensa pyykinpesuun. Pyykkihuolto suoritetaan kodinhoitohuoneessa. Yksikössä on käytössä kaksi pesukonetta ja kaksi kuivausrumpua.

Yksikössä on Entersec Oy:n toimittava Ajax-järjestelmä. Järjestelmään on kytketty yksikön palovaroittimet ja järjestelmä mahdollistaa huoneiden lämpötilan seurannan sekä tarvittaessa ulko-ovien avausvalvonnan. Lisäksi järjestelmään on kytketty yksi hälytyspainike, mistä painaessa hälytys

kulkeutuu ohjaajien ja yksikönjohtajan puhelimiin. Järjestelmää on mahdollisuus valvoa puhelimen sovelluksella, minkä kautta järjestelmän toimivuutta voi testata etänä. Yksikön henkilökunta on perehdytetty järjestelmän toimintaan ja toimivuuteen. Järjestelmän toiminnasta vastaa Entersec Oy:n Kari Mild.

Omavalvontasuunnitelma yksikössä

Lastensuojeluyksikkö Välkkeessä omavalvonta on tärkeä osa yksikön toimintaa ja sen avulla taataan ja tehdään näkyväksi laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta yksikössä. Omavalvontaa suoritetaan arjessa kautta linjan. Omavalvonnan tärkeimpiä tehtäviä ovat riskien ennakointi, laadunvalvonta ja yksilöllisen, sekä asiakaslähtöisen toiminnan varmistaminen ja toiminnan turvallisuus. Omavalvontasuunnitelmaan on sisällytettävä kuvaus vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettelystä.

Päävastuussa omavalvonnasta on yksikönjohtaja. Yksikön omavalvontasuunnitelman laatimiseen osallistuu koko työyksikön henkilökunta. Omavalvontasuunnitelman laatimisessa huomioidaan aina valvontaviranomaisen antama ohjaus ja ohjeistus sekä lakimuutokset. Omavalvontasuunnitelma on päivitetty sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain 29 § mukaisesti.

Lapsia osallistetaan suunnitteluvaiheessa ikätason ja mahdollisuuksien mukaan. Myös asiakasperheiden ja verkostojen antama palaute huomioidaan suunnitelmaa laadittaessa. Omavalvontasuunnitelma tarkastetaan kerran vuodessa ja päivitetään ajan tasalle kvartaaleittain. Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina, mikäli toiminnassa tapahtuu olennaisia muutoksia. Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä ja luettavissa kaikille eteisen aulassa kansiossa ja päivitetty omavalvontasuunnitelma löytyy myös yrityksen nettisivuilta, jossa se on vapaasti luettavissa. Yksikön omavalvontasuunnitelma ei sisällä mitään salassa pidettävää tietoa.

Hyvä kohtelu ja itsemääräämisoikeus

Omavalvontaan kuuluu olennaisena osana yksikössä laadittu hyvän kohtelun suunnitelma. Lastensuojeluyksikkö Välkkeen hyvän kohtelun suunnitelma laaditaan lapsilähtöisesti. Suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuvat kaikki yksikön lapset ohjaajien avustuksella. Suunnitelmassa käytetään luovia menetelmiä. Lapsilla on mahdollisuus kertoa toiveitaan toiminnan suunnitteluun sekä kertoa ja kuvittaa omia ajatuksiaan siitä, mikä heidän mielestään on hyvää kohtelua yksikössä. Hyvän kohtelun suunnitelma sisältyy omavalvontasuunnitelmaan ja se on nähtävillä toimiston seinällä sekä omavalvontasuunnitelman yhteydessä eteisen kansiossa. Hyvän kohtelun suunnitelma lähetetään myös lasten asioista vastaavien hyvinvointialueiden sosiaalityöntekijöille. Hyvän kohtelun suunnitelmaa päivitetään omavalvontasuunnitelman yhteydessä ja uusille lapsille sekä uusille työntekijöille perehdytetään molempien suunnitelmien sisältö.

Yhtenä tärkeimmistä arvoista yksikössämme on kaikkien asiakkaana olevien lasten itsemääräämisoikeus ja tasavertaisuus. Haluamme mahdollistaa lapselle turvallisen, kodinomaisen ja omannäköisen elämän. Lapsilla on oikeus yksityisyyteen, joka turvataan heille yksikössä muun muassa oman huoneen muodossa. Lapsen huoneeseen eivät mene aikuisetkaan koputtamatta.

Muilla asukkailla ei ole lupaa mennä huoneeseen ilman huoneessa asuvan lapsen suostumusta. Nämä säännöt kerrotaan ja ohjeistetaan aina uusille lapsille ja aikuisten tehtävä on valvoa, että lapsen yksityisyys toteutuu kaikissa olosuhteissa. Lapsella on oikeus päättää ikätasoisesti omasta vaatetuksestaan, harrastuksistaan ja omaan elämäänsä liittyvistä asioista aikuisten tuella. Lapsen fyysinen ja psyykkinen koskemattomuus pyritään turvaamaan kaikin mahdollisin keinoin. Jokaisella lapsella on oikeus olla oma itsensä. Tätä pyritään turvaamaan muun muassa tarjoamalla lapselle mahdollisuuksia omannäköiseen ja mieluiseen tekemiseen, sekä tarjoamalla aikuisen tukea ja turvaa haastavissa tilanteissa. Kaikenlaiseen kiusaamiseen yksikössä on nollatoleranssi ja tästä pidetään kiinni kaikissa arjen tilanteissa.

Jokainen työntekijä ja opiskelija perehdytetään yksikön toimintatapoihin ja arvoihin perehdytyksen alussa. Yksikön keskeisenä periaatteena on asiakkaana olevien lasten ja heidän vanhempiensa kunnioittaminen. Hyvä perehdytys toimii ensimmäisenä asiallisen kohtelun varmistusmenetelmänä. Yhteisissä työpaikkapalavereissa sovitaan jokaisen asiakkaan kohdalla niistä toimintakäytännöistä, joilla asioita hoidetaan. Näiden palavereiden avulla turvataan asiakkaan asiallista kohtelua, kun tilanteisiin on laadittu toimintaohjeita ennakolta. Työpaikkapalaveri on kerran kuukaudessa. Lisäksi yksikössä on käytössä maanantaisin laajennettu raportti, jossa käsitellään tulevan viikon tapahtumat, kuljetukset ja menot lapsikohtaisesti sekä sovitaan työnjako työntekijöiden kesken.

Pääsääntöisesti yksikössä pyritään omavalvonnan ja johdon läsnäolon avulla turvaamaan asiakkaiden hyvä kohtelu ja tilanteisiin puututaan niiden vaatimalla tavalla keskustellen työntekijöiden kanssa ja reflektoiden haasteellisia tilanteita yhdessä. Jos asiakas tai hänen läheisensä kokevat epäasiallista kohtelua tapahtuneen, asiasta tiedotetaan yksikönjohtajaa, joka käsittelee asian yhdessä asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa keskustellen sekä puhelimitse, että kasvokkain. Tilanteen käsittely kirjataan Nappula asiakkuudenhallintajärjestelmään.

Yksikönjohtaja ja tarvittaessa myös toimitusjohtaja keskustelevat tapahtumista vuorossa olleiden työntekijöiden kanssa. Tilanteen vakavuudesta, tuottamuksellisuudesta ja työntekijän tekemistä korjaavista toimenpiteistä riippuen myös kirjallinen varoitus työntekijälle on mahdollinen.

Lastensuojeluyksikkö Välkkeessä lastensuojelulain mukaisia rajoitustoimenpiteitä voidaan kohdistaa vain kiireellisesti sijoitettuihin ja huostaanotettuihin lapsiin ja nuoriin. Rajoitustoimenpiteille noudatetaan aina laissa määrättyjä perusteita ja säännöksiä ja itsemääräämisoikeutta rajoitetaan ainoastaan silloin, jos asiakkaan tai muiden paikalla olevien henkilöiden terveys tai turvallisuus on uhassa vaarantua. Rajoitustoimenpiteet toteutetaan lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti sekä aina lapsen ihmisarvoa kunnioittaen. Rajoitustoimenpiteistä on tehty erillinen kirjallinen ohjeistus yksikön henkilökunnalle. Yksikönjohtaja suorittaa arvion rajoitustoimenpiteen käytöstä ja tekee siitä lainmukaisen kirjallisen päätöksen. Ellei yksikönjohtaja ole paikalla, vuorossa oleva ohjaaja tekee arvion yhdessä yksikönjohtajan kanssa puhelimitse ja laatii kirjallisen päätöksen rajoittamisesta yksikönjohtajan ohjeistuksen mukaisesti. Yleensä yksikönjohtaja tai tiiminvetäjä laatii rajoitustoimenpide päätökset, ja molemmat ovat hyvin tavoitettavissa myös työvuorojen ulkopuolella, mutta tarvittaessa rajoituspäätösten tekeminen voidaan delegoida koulutuksen ja riittävän osaamisen omaavalle työntekijälle työvuorossa. Rajoitustoimenpiteisiin perustason yksikössä päädytään yleensä harvoin. Ensisijaisesti haastavat tilanteet pyritään

ratkaisemaan keskustelemalla, kuuntelemalla ja kohtaamalla lapsi tunteineen. Lapselle selvitetään aina ikätasoisesti mistä on kysymys ja pyritään yhdessä löytämään ratkaisuja.

Riskien hallinta, epäkohdat ja laatupoikkeamat

Yksikössä noudatetaan sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain 29 § mukaista omavalvontaa ja ilmoitusvelvollisuutta kaikissa epäkohtatilanteissa. Jokainen työntekijä, joka havaitsee jonkin epäkohdan yksikön toiminnassa, ilmoittaa siitä yksikönjohtajalle epäkohdan, laatupoikkeaman tai riskin luonteen mukaan, joko välittömästi tai sitten, kun yksikönjohtaja on työpaikalla. Läheltä piti -tilanteet kirjataan niille tarkoitetulle lomakkeelle. Asiakkaita koskevat läheltä piti -tilanteet kirjataan myös Nappula -asiakkuuden hallintajärjestelmään. Tilanteen mukaan uhka- ja poikkeamatilanteet käydään läpi tiimissä henkilöstön kanssa ja pohditaan toiminnan kehittämisen ja ennaltaehkäisyn kannalta keinoja jatkossa välttää vaara- tai uhkatilanteet. Yksikönjohtaja tiedottaa tarvittaessa tilanteista johtoryhmään toimitusjohtajalle. Mikäli uhka/vaaratilanne on sellainen, ettei sitä voida välittömästi ja turvallisesti ratkaista yksikössä, tehdään ilmoitus yksikön toimintaa paikallisesti valvovalle viranomaiselle, eli Soitelle. Mikäli kyseessä olisi vakava puute taikka poikkeama toiminnassa, viedään asia aluehallintovirastolle. Valvovaa viranomaista myös tarvittaessa konsultoidaan epäselvissä tilanteissa. Missään tilanteessa ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei aseteta kielteisiä vastatoimia eikä minkäänlaista palvelussuhteeseen liittyvää uhkaa. Epäkohdista ja uhkatilanteista ilmoitetaan matalalla kynnyksellä ja aina tarvittaessa. Ohjeet ja lomakkeet ilmoituksen tekemiseen löytyvät yksikön toimistosta ja niistä ohjeistetaan aina uuden henkilön perehdytyksen yhteydessä. Tämä on todella tärkeä osa omavalvontaa, turvallisuutta ja yksikön toiminnan laadun varmistamista.

Riskien arviointia ja hallintaa yksikössä toteutetaan arjessa ja toiminnassa kaiken aikaa. Riskien arvioinnit suoritetaan STM- lomakkeiston pohjalta työyhteisössä vuosittain ja aina tarvittaessa. Koko työyhteisö osallistuu riskien arviointiin ja on sitoutunut tuomaan esiin huomaamiaan riskejä tai uhkia yksikönjohtajan tietoon. Yhtenä tärkeänä osana on ennakointi ja tarkka arviointi siinä vaiheessa, kun yksikköön tarjotaan/ suunnitellaan uutta lasta tai nuorta. Yksikön toiminta pyritään pitämään mahdollisimman kodinomaisena perustason yksikön toimintana, eli käytännössä yksikköön ei oteta asumaan nuoria, joilla on vakavia päihde- tai mielenterveysongelmia, aggressiivista käyttäytymistä taikka rikostaustaa. Nämä ovat valintaa tehdessä poissulkevia tekijöitä. Mahdollisia ulkoa tulevia riskitekijöitä pyritään ennaltaehkäisemään mm. turvalaitteilla ja lukitsemalla ulko-ovet (yöllä ja tarvittaessa). Yksikköön on juuri asennettu uusi sähköinen hälytinjärjestelmä, jossa on myös mukana kuljetettava turvapainike sekä paniikkinappula. Yksikössä ei ole kameravalvontaa.

Yksikön lääkehoidon turvallisuudesta vastaa yksikönjohtaja yhdessä henkilökunnan kanssa. **Lääkehoitosuunnitelma** päivitetään kerran vuodessa ja tarvittaessa/ toiminnan olennaisesti muuttuessa sairaanhoitajan kanssa. Yksiköllä on olemassa **Pelastussuunnitelma**, joka myös päivitetään vähintään kerran kahdessa vuodessa palotarkastajan ohjeiden mukaisesti. **Varautumissuunnitelma** pitää sisällään ohjeet erityistilanteita varten mm. pidemmän sähkökatkon varalta. Varautumissuunnitelma päivitetään kerran vuodessa. Yksikön **palo- ja pelastautumissuunnitelma** pitää sisällään ohjeet kaikkiin hätätilanteisiin, erityisesti paloturvallisuus

asioihin liittyen. Yksikössä harjoitellaan turvallista hätäpoistumista vähintään kerran vuodessa, samoin **alkusammutusharjoitukset** tehdään säännöllisesti vuosittain.

Palautteen kerääminen ja toiminnan kehittäminen

Toiminnan kehittäminen ja palvelun laadun varmistaminen vaatii reflektoivaa otetta työhön, avointa keskustelua asioista sekä aktiivista palautteen keräämistä. Yksikön asukkailla on mahdollista antaa palautetta ja esittää toiveitaan useaa eri kanavaa. Yksikössä on palautelaatikko, johon voi palautetta jättää myös nimettömänä. Lapsilla on mahdollisuus kertoa ajatuksiaan ja mielipiteitään sekä esittää toiveita muun muassa toiminnan sisällöstä joka viikkoisessa yhteisöpalaverissa. Yhteisöpalaverissa on myös mahdollista käsitellä toiminnan eri sisältöjä. Palavereissa voidaan yhdessä miettiä toimiemme perusteita ja arvioida niiden hyötyä ja merkitystä. Nuorilla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisöpäivän aktiviteettiin. Se voi esimerkiksi olla jotain urheilua, luonnossa retkeilyä, askartelua, leivontaa tai ruoanlaittoa yhdessä. Yhdessä tekeminen antaa osallisuuden ja onnistumisen kokemuksia sekä lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta. Ohjaajat tiedottavat lasten ehdotuksista yksikönjohtajalle ja yhteisissä palavereissa voidaan pohtia keinoja ja parannusehdotuksia. Tällä tavoin parannetaan lasten osallisuutta yksikön arkeen ja mahdollisuuksia vaikuttaa asioihin.

Lapsille myös korostetaan avoimen keskustelun tärkeyttä ja he voivat halutessaan tulla juttelemaan ohjaajille tai yksikönjohtajalle huolistaan ja kokemuksistaan. Lasten vanhemmilta ja verkostoilta kerätään palautetta aktiivisesti yhteistyön lomassa (käynneillä yksikössä, puheluissa, palavereissa). Kaikenlainen palaute on toivottavaa ja otetaan huomioon lasten asioiden hoidossa ja toiminnan kehittämisessä. Henkilöstöllä on mahdollisuus tuoda esiin ajatuksiaan ja toiveitaan yksikön arjessa ottamalla asioita suoraan puheeksi yksikönjohtajan kanssa. Kerran vuodessa käydään koko henkilöstön kanssa kehityskeskustelut. Kuluva vuonna on tehty myös työtyytyväisyyskysely henkilöstölle. Työtyytyväisyyskyselyn perusteella Välkkeen toimintaa kehitetään yhteisesti henkilökunnan ja yksikönjohtajan kanssa. Yksikköön on otettu vastikään käyttöön asiakastietojärjestelmä Nappulan Väylä- toiminto, jonka avulla voidaan kerätä asiakaspalautetta ja toteuttaa vaikuttavuuden arviointia jatkossa vieläkin tarkemmin, kattavammin ja tietoturvallisesti.

Henkilöstö, perehdytys ja osaamisen varmistaminen

Yksikönjohtaja on yksikön vastuuhenkilö. Hän on koulutukseltaan sosionomi AMK ja omaa esihenkilökokemusta yli 7 vuotta ja sijaishuollon työkokemusta 5 v 10kk.

Lisäksi Välkkeessä on tiiminvetäjä, joka on koulutukseltaan Sosionomi AMK. Heidän lisäkseen lasten hoito- ja kasvatustyössä yksikössä toimii 5,5 kolmivuorotyötä tekevää ohjaajaa, sekä lisäapuna keikkatyöntekijöitä. Ohjaajat ovat koulutuksiltaan sosionomi AMK, yhteisöpedagogi AMK, lähihoitaja ja nuoriso- ja yhteisöohjaaja sekä päivähoitaja. Henkilökunnasta 4,5/7,5 osaa on suorittanut ammattikorkeakoulututkinnon. Henkilökuntaa on yksikössä aina läsnä lasten yksikössä ollessa.

Sijaisia käytetään silloin, kun ohjaaja ei sairauspoissaolonsa, palkattoman vapaan tai loman vuoksi ole työvuorossa. Sijaiset ovat jo entuudestaan lapsille tuttuja, koska ensisijaisesti sijaiset ovat samoja työntekijöitä, jotka toimivat lisäapunakin. Henkilöstöä rekrytoidaan aina tarpeen vaatiessa, mutta

periaatteena on, että käytettävissä olevia henkilöitä on yksikön listoilla useampia. Tämä mahdollistaa esimerkiksi sijaisten saatavuuden yksikköön. Kouluttautumista tuetaan, jolloin myös henkilöstön osaamisresurssit ovat riittävät laadukkaan työn toteuttamiselle.

Henkilöstön rekrytointia ohjaavat työlainsäädäntö ja työehtosopimus, joissa määritellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeudet ja velvollisuudet. Palkattaessa asiakkaiden kodeissa ja lasten kanssa työskenteleviä työntekijöitä otetaan huomioon erityisesti henkilöiden soveltuvuus ja luotettavuus. Tämän lisäksi yksiköllä voi olla omia henkilöstön rakenteeseen ja osaamiseen liittyviä rekrytointiperiaatteita, joista avoin tiedottaminen on tärkeää niin työn hakijoille kuin työyhteisön työntekijöille. Avoimet paikat pyritään laittamaan julkiseen hakuun, mutta rekrytoinnissa huomioidaan myös sellaiset henkilöt, jotka ovat itse ottaneet yhteyttä ja tiedustelleet työpaikkaa. Työnhakijalta edellytetään vähintään toisen asteen tutkintoa, hygieniapassia, mielellään voimassa olevaa ensiapukoulutusta sekä b-ajokorttia. Lääkehoitokoulutus katsotaan eduksi. Työntekijän oletetaan olevan persoonallisilta ominaisuuksiltaan tiimityöhenkinen sekä kyetä tarvittaessa itsenäisiin ratkaisuihin.

Työnhakijan kelpoisuus tarkastetaan työhaastattelutilanteessa hakijan esittämien todistusten pohjalta. Yksikönjohtaja tarkistaa työhön valitun henkilön tiedot JulkiTerhikistä sekä rikosrekisteriotteen työsopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä tai viimeistään kolme kuukautta valinnan jälkeen.

Toimintayksikön hoito- ja hoivahenkilöstö perehdytetään asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita ja pitkään töistä poissaolleita. Johtamisen ja koulutuksen merkitys korostuu, kun työyhteisö omaksuu uudenlaista toimintakulttuuria ja suhtautumista asiakkaisiin ja työhön mm. itsemääräämisoikeuden tukemisessa tai omavalvonnassa.

Yksikössä perehdytetään uudet työntekijät ja opiskelijat työhön ja työtehtäviin heti alussa. Perehdytys toteutetaan koko henkilökunnan toimesta, mutta viime kädessä vastuu on yksikönjohtajalla. Yksikössä on perehdytyssuunnitelma, jonka mukaan perehdytys tapahtuu viikon kuluessa työn aloittamisesta. Yksikössä on kirjallista perehdytysmateriaalia, johon perehdytysvaiheessa tutustutaan ja johon voi myöhemminkin palata tarkastamaan asioita. Perehdytyssuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan, mutta vähintään kerran vuodessa.

Työnantaja tukee henkilöstön kouluttautumista osallistumalla koulutusten kustannuksiin ja työvuorojärjestelyiden avulla. Vuosittain laaditaan täydennyskoulutussuunnitelma, johon kirjataan erityisesti ensiapu- ja lääkehoitokoulutusten tarve. Syksyllä 2024 on uutena otettu käyttöön Skhole-koulutusjärjestelmä, jonka kautta työntekijöiden on mahdollista saada monipuolisesti täydennyskoulutusta.

Arjen säännöt ja käytännöt

Yksikössä on yhteisesti laaditut arjen toimintaa raamittavat säännöt, joiden tarkoitus on tuoda turvaa ja tukea lasten kasvua ja kehitystä. Lapset saavat yksikössä kaiken tarvitsemansa ylläpidon ja heidän psyykkisestä ja fyysisestä terveydestään huolehditaan. Tärkeimpänä ohjenuorana säännöissä

toimii toisten kunnioitus. Lastensuojeluyksikkö Välkkeessä jokaisella on oikeus olla oma itsensä. Aikuiset auttavat ja ohjaavat, asioita tehdään yhdessä ja opetellaan tekemään itse. Lapsille tarjotaan säännöllinen ja turvallinen arki.

Terveydenhoito

Lasten terveydenhoito järjestetään Kokkolan kaupungin puolesta kouluterveydenhoitona sekä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen terveyskeskuksessa. Ohjaajien tehtävänä on tunnistaa mahdollinen lääketieteellisen hoidon tarve ja hoitaa lapsia terveydenhuollosta saatujen ohjeiden mukaisesti. Yksiköllä ei ole omaa lääkäriä, joten lapset viedään kiireettömään hoitoon Soiten terveyskeskukseen tai Keski-Pohjanmaan keskussairaalaan. Tarvittaessa voidaan turvautua yksityisiin lääkäripalveluihin. Hammashoidon palvelut on järjestetty Soiten terveyskeskuksessa. Lapselle varataan aika kiireettömään hoitoon heti kun tarve ilmenee. Tarvittaessa konsultoidaan Soiten lastenpäivystystä. Kiireellisissä tapauksissa lapsi viedään ensiapuun joko ohjaajan kuljettamana tai ambulanssilla.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan Soiten toimesta Keski-Pohjanmaan keskussairaalassa, johon tarvitaan perusterveydenhuollon lähete. Myös psykiatrian palvelut ovat saatavilla Keski-Pohjanmaan keskussairaalasta. Periaatteena on, että lapset kuljetetaan saamaan hoitoa mahdollisimman nopeasti oireiden ilmettyä. Pienienkin oireiden yhteydessä lapset viedään terveydenhuollon ammattilaisten arvioitaviksi tai konsultoidaan terveyskeskuksen sairaanhoitajaa puhelimitse. Mahdollisissa kuolemantapauksissa otetaan yhteys 112, joka lähettää paikalle ambulanssin ja poliisit. Toimitaan heidän antamien ohjeiden mukaan jatkon osalta.

Mikäli lapsella on pitkäaikainen sairaus, huolehditaan Välkkeessä riittävän usein tapahtuvista kontrollikäynneistä lääkärin luona annettujen ohjeiden mukaisesti. Omaohjaaja perehtyy lapsen sairauteen ja siihen liittyvään historiaan ja perehdyttää myös muut työntekijät sairauden mukanaan tuomiin haasteisiin sekä sen hoitoon. Seuranta tapahtuu päivittäisessä työskentelyssä sairauden luonteen mukaan. Yksiköllä ei ole omaa lääkäriä, vaan lapset käyvät lääkärissä Soiten terveyskeskuksessa, Keski-Pohjanmaan keskussairaalan lastenpäivystyksessä tai yksityisellä lääkärillä. Vastuu lääkärin antamien ohjeiden noudattamisesta ja terveydentilan seurannasta on koko henkilökunnalla.

Lääkinnällisinä laitteina yksikössä on alkometri, kuumemittari ja verenpainemittari. Laitteiden toiminnasta ja käytön perehdytyksestä on vastuussa Tuikkula Oy:n sairaanhoitaja.

Ravitsemus

Yksikössä tarjotaan aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala. Lapset saavat halutessaan ottaa syötävää myös näiden ruokailutilanteiden ulkopuolella. Ruoka on tavallista ja monipuolista kotiruokaa, jonka lisänä tarjotaan salaattia, kasviksia, hedelmiä, leipää sekä leikkeleitä. Lasten riittävää ravinnon ja nesteen saantia sekä ravitsemuksen tasoa seurataan jokaisen ruokailutilanteen yhteydessä. Tarvittaessa ruokapäiväkirjaa pidetään asiakkaiden kohdalla. Lapsilla on mahdollisuus ikätason mukaan osallistua ruuanlaittoon ja vaikuttaa ruokalistan suunnitteluun. Lapsia osallistetaan arjessa pieniin keittiö- ja siivous toimiin ja tehtäviin. Etenkin lähempänä itsenäistymistä olevat nuoret harjoittelevat arjen taitoja aikuisen tuella.

Hygieniakäytännöt

Yksikölle laaditut toimintaohjeet sekä asiakkaiden yksilölliset hoito- ja palvelusuunnitelmat asettavat hygieniakäytännöille tavoitteet, joihin kuuluvat asiakkaiden henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisen lisäksi tarttuvien sairauksien leviämisen estäminen. Yksikön hygieniaan liittyvissä asioissa hygieniatasoa seurataan päivittäisessä toiminnassa sekä talouskansion työlistojen perusteella. Jokaisella työntekijällä on olemassa oleva hygieniaosaamistodistus, jonka avulla varmistetaan hygienia-asioihin liittyvä tietämys.

Yksikössä huolehditaan sekä henkilökunnan että lasten ja nuorten kohdalla riittävästä käsihygieniasta. Yksikössä on nestesaippua- ja käsidesiannostelijat. Ohjaajat huolehtivat siitä, että lapset käyvät riittävästi suihkussa ja ikätason mukaisesti ohjaavat lapsia muutenkin hygienian hoidossa. Yksiköllä on oma siivoussuunnitelma, joka päivitetään kerran vuodessa ja tarpeen mukaan. Hygieniakäytännöistä on yksikössä erilliset ohjeet. Lapsille on laadittu erillinen suihkulista, johon vuorossa oleva ohjaaja kirjaa päivämäärän. Tätä tarvitaan erityisesti niiden lasten kohdalla, joilla hygieniassa on haasteita. Tällä varmistetaan säännöllinen peseytyminen.

Yhteistyö lasten asioissa

Lasten asioissa tiedonkulku varmistetaan tiiviillä yhteistyöllä muiden lasten asioissa mukana olevien tahojen kanssa. Yhteistyötä sijoittavan tahon kanssa toteutetaan puhelimitse ja kuukausikoosteiden muodossa sekä asiakkaan asioita koskevissa neuvotteluissa, koulun kanssa pääsääntöisesti wilma-järjestelmän kautta ja puhelimitse, terveydenhuollon kanssa puhelimitse ja hoitoneuvotteluiden kautta. Yhteistyö verkostojen kanssa pyritään pitämään avoimena ja tiiviinä siten, että se palvelee lapsen etua ja saadaan parhaat mahdolliset tukitoimet lapsen arkeen.

Hyvinvointia ja kasvua tukevaa toimintaa

Lastensuojeluyksikkö Välkkeen toiminta perustuu ajatukseen kokonaisvaltaisesta toimintakyvystä ja hyvinvoinnista, mikä tarkoittaa, että kaikkia toimintakyvyn ja hyvinvoinnin osa-alueita huomioidaan jokaisen lapsen kohdalla yksilölliset tavoitteet huomioiden. Välkkeen henkilökunta kerää sijoituksen alussa lapsen ja nuoren läheisiltä tietoa lapsen toimintakyvystä ja hyvinvoinnista kaikilta mainituilta osa-alueilta. Kuntouttava työote perustuu kasvatuksellisen kuntoutuksen, kodinomaisuuden ja "auta minua tekemään itse" –periaatteille. Lapsille pyritään turvaamaan mahdollisimman kestävät ja pysyvät ihmissuhteet ja heidän yhteydenpitoaan läheisiin tuetaan.

Sijoituksen aikana jokainen ohjaaja seuraa lapsen toimintakykyä ja hyvinvointia em. osa-alueilla. Asiakassuunnitelmaneuvotteluissa sekä hoito- ja kasvatussuunnitelmaa laadittaessa pyritään löytämään niitä osa-alueita, joita yksikössä voidaan yksilöllisesti jokaisen lapsen kohdalla tukea. Strukturoitu ympäristö ja suunnitelmallinen työskentely Välkkeessä vaikuttavat jo kaikkiin toimintakyvyn ja hyvinvoinnin osa-alueisiin.

Jokaiselle lapselle pyritään löytämään harrastus. Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus harrastaa ja heidän harrastamistaan tuetaan kohtuulliset kustannukset hoitamalla, hankkimalla tarpeelliset varusteet sekä mahdollisesti myös kuljettamalla harrastuksiin. Lapsilla on mahdollisuus päivittäiseen ulkoiluun ikätason mukaan, joko itsenäisesti tai aikuisen kanssa. Yksikön arkeen kuuluu olennaisena osana liikunnallisten retkien tai tuokioiden järjestäminen. Lasten hyvinvointiin ja toimintakykyyn sekä kuntouttavaan toimintaan liittyvien tavoitteiden toteutumista seurataan

reaaliaikaisesti päivittäisessä työskentelyssä. Jokaisen lapsen ja nuoren kohdalla pysähdytään kerran kuukaudessa pohtimaan tarkemmin lapsen tai nuoren sen hetkistä hyvinvointia ja toimintakykyä kuukausikoostetta kirjoitettaessa. Tämän pohdinnan kautta voidaan tuoda esiin työyhteisössä mahdollista erityistoimenpiteiden tai erityisen huomioimisen tarvetta ko. lapsen kohdalla.

Omaohjaaja- työskentely

Jokaiselle yksikköön tulevalle lapselle nimetään kaksi omaohjaajaa heti sijoituksen varhaisessa vaiheessa. Omaohjaajat pohditaan yhdessä tiimissä ja yksikönjohtaja tekee lopullisen päätöksen omaohjaajuuksien jakautumisesta. Jokaisella lapsella on amk-tasoinen sekä opistotasoinen omaohjaaja. Omaohjaajan koulutus vaikuttaa omaohjaajan vastuuseen lapsen hoidon suunnittelussa ja seurannassa. Amk-tasoinen omaohjaaja laatii lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelman. Omaohjaajalla on tärkeä rooli lapsen arjessa ja hän toimii linkkinä ja pääasiallisena yhteydenpitäjänä lapsen vanhempiin. Omaohjaajan tehtäviin kuuluu huolehtia lapsen arjen asioiden sujumisesta, tarvittavista vaate ja muista hankinnoista. Omaohjaajan vastuulla on laatia lapsen kuukausikooste sekä käydä se läpi yhdessä lapsen kanssa. Omaohjaaja pitää myös viikoittain yhteyttä lapsen vanhempiin kuulumispuheluiden muodossa.

Omaohjaajan kanssa tehdään arjessa asioita yhdessä erikseen sovitulla omaohjaaja ajalla. Omaohjaaja aika voi olla lapsen arjen asioiden hoitamista ja niissä tukemista, esimerkiksi oman huoneen siivousta ja sisustamista. Muita mukavia yhteisiä tekemisiä voivat olla esimerkiksi harrastukset tai ulkoilu, käynti elokuvissa tai syömässä, tai lapsen käynti lapsen kanssa vaateostoksilla. Joskus hyvä omaohjaaja hetki voi olla vaikka pidempi ja syvällisempi keskustelu lapsen toivomista asioista. Omaohjaaja hetkien suunnittelussa kuullaan lasten toiveita ja pohditaan yhdessä tekemisen sisältöjä.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma

Yhdessä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän sekä lapsen ja vanhempien kanssa laaditaan asiakassuunnitelma, joka tarkastetaan vähintään kerran vuodessa, lyhyempien sijoitusten kohdalla jopa kerran kuukaudessa. Asiakassuunnitelman pohjalta laaditaan hoito- ja kasvatussuunnitelma yksikönjohtajan ja omaohjaajan toimesta Nappula asiakkuuden hallintajärjestelmään. Nuori osallistetaan hoito- ja kasvatussuunnitelman tekemiseen ja arviointiin. Suunnitelman seurannan vastuuhenkilönä on asiakkaan omaohjaaja, joka seuraa päivittäisessä työskentelyssään sekä kuukausikoosteiden kirjoittamisen yhteydessä suunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Aina asiakassuunnitelmaneuvottelun jälkeen yksikönjohtaja tai omaohjaaja kirjaa neuvottelussa sovitut asiat lyhyesti lapsen kansioon Nappula asiakkuudenhallintajärjestelmään, josta sovitut pääkohdat ovat luettavissa. Lasten asiakassuunnitelmat ovat jokaisen lapsen henkilökohtaisille asiakirjoille varatuissa kansioissa, jossa ne ovat henkilökunnan luettavissa. Hoito- ja kasvatussuunnitelma päivitetään aina lapsen tilanteen muuttuessa, vähintään kerran vuodessa.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma toimii tärkeänä pohjana kaikelle tavoitteelliselle työskentelylle. Tavoitteet ja keinot, lapsen vahvuudet ja haasteet sekä yhteistyö eri tahojen kanssa kirjataan suunnitelmaan, jonka mukaisesti työskentely arjessa etenee ja jonka avulla etenemistä arvioidaan.

Asiakastietojen käsittely ja salassapito

Uudet työntekijät ja opiskelijat allekirjoittavat perehdytysvaiheessa salassapitosopimuksen ja tämän yhteydessä käydään läpi yksikön tietosuojaan liittyvät periaatteet. Yksikköön on laadittu henkilötietojen käsittelyä koskeva suunnitelma, rekisteriseloste sekä tietoturvan omavalvontasuunnitelma.

Perehdytyssuunnitelmaan on kirjattu myös henkilötietojen käsittelyyn ja tietoturvaan liittyvien asioiden läpi käyminen. Jos olennaisia muutoksia vallitsevassa lainsäädännössä tapahtuu, yksikönjohtaja perehtyy aiheeseen liittyen ja jakaa tiedon sitten henkilökunnalle.

Asiakkaana oleville lapsille ja heidän vanhemmilleen kerrotaan käyttämästämme asiakasjärjestelmästä ja sen käytön periaatteista sijoituksen alkuvaiheessa. Rekisteriselosteen saa halutessaan nähtäväksi yksikönjohtajalta.

Henkilöstö kouluttautuu kevään 2026 aikana Kanta-koulutuksilla. Kantaa on tarkoitus liittyä 11.5.2026.

Lastensuojeluyksikkö Välkkeessä, 31.3.2026

Mauri Uusitalo

Yksikönjohtaja